

Vergaderjaar 2019–2020

29 936

Regels inzake de beëdiging van tolken en vertalers en de kwaliteit en de integriteit van beëdigde tolken en vertalers (Wet beëdigde tolken en vertalers)

Nr. 46

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 februari 2020

Op verzoek van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heb ik op 11 februari en (vanwege tijdsgebrek) aanvullend op 17 februari 2020 een gesprek gevoerd met de Actiegroep Registertolken en -vertalers. De actiegroep heeft aangegeven onder naam van ZZP-Nederland te opereren en daartoe een volmacht te hebben afgegeven.

Ik heb in de twee gesprekken de ruimte genomen te luisteren naar de zorgen en aandachtspunten van de beroepsgroep en daarop te reageren. Voorafgaand aan de gesprekken heb ik kennisgenomen van de documentatie die eerder is opgesteld en de punten die de actiegroep wilde bespreken. Voordat het tweede gesprek plaatsvond heb ik nogmaals nauwlettend gekeken naar het geheel van de systematiek.

Ik heb in de gesprekken aangegeven dat er vanuit het departement zorgvuldig gewerkt is aan de uitwerking van een nieuwe systematiek, en dat ik mij sterk heb gemaakt voor het creëren van een transparante systematiek waarbinnen de tolk/vertaler als zzp-er in positie wordt gebracht.

De actiegroep heeft mij in de gesprekken toegelicht zorgen te hebben over het aanbesteden en het werken via intermediairs, de hoogte van de minimumtarieven en het verbreden van het register met een B2-taalkaardigheidsniveau.

Over deze punten hebben we samengevat het volgende uitgewisseld.

Ten aanzien van het aanbesteden heb ik aangegeven dat alle tolk- en vertaaldiensten aanbesteed zullen worden. Door de aanpassing van de Europese richtlijn betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten die in 2016 is geïmplementeerd in de Aanbestedingswet zijn voor tolk- en vertaaldiensten geen uitzonderingen meer van toepassing. Sinds 2016

geldt voor deze diensten geen verlicht aanbestedingsregime meer. Overigens wordt een belangrijk deel van de dienstverlening al aanbesteed.

De actiegroep geeft aan dat werken via intermediairs de zzp-ers het idee geeft zich in een afhankelijke positie te bevinden. De beroepsgroep wil geen intermediair als opdrachtgever. Het werken met de intermediairs verloopt niet naar tevredenheid en de beroepsgroep heeft het gevoel dat het alleen maar erger zal worden. De beroepsgroep is bang dat alleen nog tolken van mindere kwaliteit ingezet zullen worden.

Ik heb aangegeven dat aanbestedingen op een toetsbare wijze verlopen, het is een transparant traject. De ervaring met intermediairs die er al is, wordt meegenomen in de nieuwe aanbestedingen. In de systematiek wordt ingezet op meer inschrijvingen van verschillende intermediairs op aanbestedingen. De aanbestedingen worden zo ingericht dat kwaliteit boven prijs gaat. Er is nadrukkelijk oog voor de positie van de tolk/vertalers als zzp-er. Inschrijvingen worden daar kritisch op beoordeeld. De contracten zullen we specifiek en nauwgezet monitoren. De positie van de tolk/vertalers als zzp-er mag niet in het gedrang komen. Alle inzichten die we vanuit de bestaande contracten, de beroepsgroep en organisaties hebben verkregen, bieden kansen om de dienstverlening beter en goed doordacht aan te besteden. Vanwege de grote omvang van het aantal tolk- en vertaaldiensten kan de rijksoverheid de matching en planning ook veel beter overlaten aan gespecialiseerde intermediairs.

De actiegroep heeft haar zorgen en onvrede geuit over de tarieven die intermediairs bereid zijn te betalen. De actiegroep heeft aangegeven het eens te zijn met het invoeren van een minimumtarief maar de hoogte van het minimumtarief onvoldoende te vinden. Ik heb aangegeven dat we om bescherming te bieden een minimumtarief inregelen. Ik heb mij ervoor ingezet om in de aanbestedingen een minimumtarief ter hoogte van de huidige vaste tarieven uit het Besluit tarieven in strafzaken op te nemen. Daarmee heb ik een belangrijke zorg van de beroepsgroep willen wegnemen: dat er een «race to the bottom» ontstaat. De minimumtarieven vormen een ondergrens; in de interactie met de intermediair kunnen hogere prijzen tot stand komen, afhankelijk van kwaliteit en vraag en aanbod.

De actiegroep heeft aangegeven dat het uitbreiden van het Register beëdigde tolken en vertalers met tolken met B2-taalvaardigheid voor de huidige registertolken voor hen niet acceptabel is. De actiegroep is van mening dat B2-taalvaardigheid in geen enkele situatie kan volstaan. Ook vragen zij zich af waarom de zogenoemde Uitwijklijst niet gebruikt kan worden voor B2-tolken. Als B2-tolken straks in het Register staan, is hun verwachting dat er minder C1-tolken zullen worden ingezet.

Ik heb toegelicht dat wij als overheid moeten weten of we met integere tolken werken en welk niveau deze hebben. Dat is nu onvoldoende het geval. Er worden door organisaties met afnameplicht noodgedwongen veel tolken van buiten het register ingezet. Daarnaast werken andere organisaties veel met tolken, meestal van buiten het Register. Hiermee lopen we risico op kwaliteits- en integriteitsincidenten. Om zicht te krijgen op alle tolken die we nodig hebben stellen we het vernieuwde Register open voor tolken met taalvaardigheidsniveau B2. Dit wordt een helder onderscheiden tweede categorie, niet te verwarren met het C1-tolken. De kwaliteitslat leg ik daarbij onveranderd hoog. De afnameplichtige organisaties zullen C1-tolken onverminderd blijven uitvragen. Het Register zal een transparant alternatief bieden in die gevallen waarin een C1-tolk echt niet beschikbaar is. Intermediairs kunnen straks niet zomaar een

B2-tolk inzetten als een C1-tolk gevraagd is, dat moet verplicht gemotiveerd worden. Dit wordt ook vastgelegd in de aanbestedingen. Die aanbestedingen geven een goed houvast om de inzet van C1-tolken krachtig te monitoren. Ik ga dat nauwlettend laten volgen.

Ik heb bij de actiegroep aangegeven dat ik ervan overtuigd ben dat de systematiek zorgvuldig is ontworpen er vertrouwen in heb de zorgen van de actiegroep te hebben geadresseerd in de nieuwe systematiek. Uit de reactie van de actiegroep is mij gebleken dat het vertrouwen nog ontbreekt dat de nieuwe systematiek en de vormgeving van de aanbestedingen de juiste oplossingen biedt. Ik heb ZZP Nederland uitgenodigd om met de overige beroepsorganisaties deel te nemen aan structurele monitoring. Zo kunnen we na enige tijd met elkaar zien of de systematiek zo uitpakt als ik verwacht of dat er nog bijstellingen nodig zijn.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus